

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Winnipeg, Man., Canada
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

PROLETARI VSIX KRAIN, EDNAITESJA!
SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00
РІК XIII. Ч. 54 (1572). ВІВТОРОК, 5 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, MAY 5, 1931. No. 54 (1572). VOL. XIII.

ВІННІПЕГСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ БУЛА НАЙБІЛЬШОЮ В ІСТОРІЇ МІСТА

БІЛЬШЕ ЯК 8,000 РОБІТНИКІВ ВЗЯЛО УЧАСТЬ В ПОХОДІ; МАЙЖЕ ТІЛЬКИ САМО ЙШЛО ХІДНИКАМИ; ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ПРИГЛЯДАЛИСЯ НА ВУЛИЦЯХ.

Першотравнева демонстрація у Вінніпегу була найбільшою в історії цього міста. Помімо провокаційної промови мейора Веба, виголошеної через радіо вночі з четверга на п'ятницю, в якій він, з одного боку, закликав громадян Вінніпегу не виходити на вулиці міста й "не робити чести комуністам" під час походу, а з другого, перехвалювався, що як комуністи розпочнуть заколот, то "ми докінчимо його" — першотравневий похід був найбільшим успіхом. Не лише тисячі робітників взяли участь в поході, але й десятки тисяч людей вийшли на вулиці і приглядалися походу, немов наперекір Вебові.

В поході йшло більше як 8,000 робітників, робітниць і робітничих дітей. Майже тільки само йшло хідниками по обох боках вулиць. В масовий мітинг на Маркет Сквер, перед розпочаття походу й після нього, взяло участь більше як 15,000 робітників помімо холодного дня.

Похід простягнувся на 17 блоків і був майже мило довгий. Робітники йшли дуже густо переважно чвірками, але спора частина походу складалася з вісімок. Тривало більше як 20 хвилин, заки похід перейшов в один місті.

Масовий мітинг на Маркет Сквер розпочався в 7-й годині вечером. Чверть години до восьмої оркестр Робітничого Запомогового Товариства підіграла "Інтернаціонал", який величезна робітничая маса вислухала з відкритими головами, й похід рушив з Маркет Сквер на Мейн стріт.

На чолі походу йшло около 400 дітей і молоді, з них багато юних піонерів і членів Ліги Комуністичної Молоді, з червоними зірками на шапках і капелюхах. Далі йшли жінки-робітнички, а за ними оркестр РЗТ, яка цілу дорогу грала революційні гимни. За оркестром йшли довгі ряди робітників і робітниць.

Похід перейшов вулицю Мейн на Портедж, далі пішов тою вулицею до Кеннеді, там звернув і пішов по Кеннеді до Грейгем, там знову звернув і пішов тою вулицею до Мейн стріту і назад на Маркет Сквер. По скінченні походу на Маркет Сквер продовжався мітинг. Порядку під час походу пильнували спеціально до цього назначені товариші й товаришки з червоними відзнаками на рукавах.

Перед походом і після нього на Маркет Сквер говорили комуністичні промовці з трох платформ. Промовляли оці товариші: Меріот, Брок, Мілстер, Фрід, Коліспик, Пенер, Фейргорст, Король, Саліга, Дейві, Блек, Морган, Вуд, Едвардсон.

Промовці висловили значіння Першого Травня й теперішні положення робітничого класу в капіталістичних країнах та могутнє будівництво

соціалізму в Радянськм Союзі, п'ятували політику Бенета супроти робітників і бідних фермерів, головню супроти безробітних, а найбільше висміювали Веба за його промову проти комуністів, виголошену вночі з четверга на п'ятницю, яка не тільки, що не пошкодила демонстрації, але ще зробила її розголос.

На мітинг після походу ухвалено одностайно резолюцію, яка протестує проти засудування Біті й Годсона, провідників безробітних, та домагається негайного звільнення їх.

В поході несено численні плякати, які закликали вступати до Комуністичної Партії й Ліги Комуністичної Молоді, домагалися звільнення політичних в'язнів і соціального забезпечення для безробітних коштам держави, закликали до оборони Радянського Союзу, п'ятували провідників незалежної партії праці як робітничих зрадників і т. п.

Найбільше зацікавлення викликали серед людей на вулицях дві влучні карикатури на Бенета. Одна з них представляла, як Бенет сидить на купі золота й каже, що "в західній Канаді нема нужди". На другій була велика голова Бенета, а на чолі йому написано: "Розумний пташок".

Першу карикатуру всюди приймали загальним сміхом і навіть оплесками. В деяких місцях просили повернути карикатуру, щоб можна було перенести її на свій написаний. Взагалі ця карикатура на Бенета знайшла загальне одобрення серед усіх тих, що стояли на хідниках і приглядалися походу.

На мітингі й під час походу панував великий ентузіазм. Робітники підносили оклики в честь Радянського Союзу, Комуністичної Партії й Ліги Комуністичної Молоді. Під час походу співано революційні пісні.

Гурток фашистських студентів, буржуазних синків, ходив хідниками і співав "О Канада", щоб спровокувати робітників, але майже ніхто не звертав на них уваги, тимбільше, що всюди хідники були заповнені людьми, які відгороджували студентів від походу. Без сумніву, ці студенти були вислані Вебом і йому подібними, щоб викликати якийсь заколот і дати поліції зачіпку до нападу на похід, але нічого з того не вийшло, бо робітники зафірмали "холоднокровність" і не далися спровокувати.

Для розбиття демонстрації міська й провінціоная влада зобілязувала всю поліцію а навіть військо. Крім звичайної поліції нанято кількясот спеціальних поліцаїв. Кажуть, що справджено було військо зі сходу й мавтед поліцію з Ріджайни. Загони поліції, в уніформах і в цивільних одягу, були всюди росташовані, куди

Чотирих убито й багато поранено підчас першотравневих демонстрацій в Європі

Депеші до капіталістичної преси повідомляють, що підчас першотравневих демонстрацій в Європі вбито чотири особи й багато поранено.

Еспанія.
Дві особи вбито в Барцельоні, в Еспанії, де робітники сталися захопити осідок республіканської влади. 15 робітників пострілено й багатьох легко поранено підчас півгодинної боротьби. Одна депеша каже, що вбито поліцаїв.

Робітничая кров полялася також на вулицях Більбао, ішішого великого міста Еспанії. Депеші не подають числа жертв.

Португалія.
Двох інших робітників убито в Лісонбі, столиці Португалії, де поліція стріляла до робітників з машинних крісів. Около 20 робітників поранено. В місті сподіється проголошення воєнного стану, бо влада каже, що розрухи мали чисто революційний характер.

Португальський президент Кармона й цілий його кабінет зі страху перед революцією втікли до бараків третього полку, де їх охоронявано колючим дротом і машинними крісами.

Німеччина.
В німецькмі місті Метманні тяжко поранено вистрілами одного робітника й комуністичного члена міської ради. З депеші не ясно, чи це стріляла поліція чи фашисти. В Берліні тяжко поранено поліцаїв, так що він може померти, та арештовано около 20 робітників.

КАНАДІСЬКА ПОЛІЦІЯ РОЗБИВАЄ ПЕРШОТРАВНЕВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ; 27 РОБІТНИКІВ АРЕШТОВАНО

Депеша Канадської Преси з Торонта від 2 травня повідомляє, що підчас першотравневих демонстрацій в різних містах Канади арештовано 27 робітників.

Після цього звідомлення, поліційна армія з 800 людей зібралася на Вікторія сквер у Монреалі й не допустила до першотравневої демонстрації. Одного товариша арештовано. Поліція побила кількох робітників.

ШЕСТА КОНВЕНЦІЯ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЮНІ ЛІСОВИХ І РІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

(Спеціальна телеграма до "УРВ").
ПОРТ АРТУР, Онт. — Шеста річна конвенція Індустріальної Юнії Лісових і Рільних Робітників Канади почалася тут 2 травня. Присутні є 16 делегатів, які репрезентують чотири дистрикти, як також є братні делегати від Жіночої Робітничої Ліги, Ліги Комуністичної Молоді і Воркерс Юніті Ліг. В наслідок кризи членство з виповненими вкладками зменшилося, але вплив і престиж юнії між лісовими й рільними робітниками збільшився, як також подвоїлося число юнії в уніформах і в цивільних одягу, були всюди росташовані, куди

боротьби, які мають за завдання зробити зворот юнії до масової роботи. Братні привітання й матеріальна підтримка від ТУРФДім і Фінляндської Організації гаряче привітання, як також привітання від КРОЛ. Біньовський.

Депеші до капіталістичної преси з Порт Артур, Онт., повідомляють, що там засуджено 1 травня в поліційнім суді двох фінляндських робітників; Тоїві Ляїне й Аарну Ранту, на \$50 кари й судові кошти кожного за розповсюдження летючих відділів. Головними точками програми конвенції є реорганізація юнії й нові методи

Радянський Союз.

Про Радянський Союз депеші згадують лише кількома словами. Вони кажуть, що найбільша першотравнева демонстрація відбулася в Москві, де вся праця була припинена й тисячі (в дійсності сотки тисяч) машерували, як Йосиф Сталін робив перегляд Червоної армії. На вулицях Москви лунали оклики: "Хай живе Сталін!"

Франція.

В Парижі поліція арештувала 40 комуністів за порушення "розпорядку проти публичних демонстрацій". Попередні депеші повідомляли, що французький уряд заборонив мітинги під відкритим небом і походи в Парижі.

Англія.

В Лондоні відбувся похід і масовий мітинг в Гайд парку, де прийшло до розрухів. Поліція арештувала робітника і юрба хотіла відібрати його. Юрба окружила поліцію й кидала на неї кіями та камінням. На допомогу поліції прийшла кінна поліція, яка почала бити робітників палками. Робітники ставили опір і пробували стягати поліцаїв з коней, але остаточно були примушені відступити. Шістьох робітників арештовано.

Польща.

У Варшаві поранено п'ять осіб, включаючи поліцаїв, коли комуністи старалися влаштувати першотравневу демонстрацію помімо урядової заборони.

Південна Африка.

В Кейп Таун, у Південній Африці, прийшло до сутички між поліцією і демонстрантами, які кричали: "Хочемо хліба!" Кількох робітників поранено й кількох арештовано.

Індія.

В Бомбею, в Індії, страйкувальні робітники одної фабрики влаштували першотравневий похід. Депеші кажуть, що це було "серйозних безпорядків".

Японія.

В Японії арештовано сотки осіб, щоб не допустити до першотравневих демонстрацій.

Австралія.

В австралійських містах Еделейд і Брисбейн прийшло до розрухів підчас першотравневих демонстрацій. В Еделейд арештовано шість осіб підчас сутички між поліцією й комуністами. Двадцять осіб арештовано в Брисбейн, коли робітники старалися влаштувати демонстрацію, яку влада заборонила. В Сідні відбувся першотравневий похід вулицями міста без ніяких перешкод.

Сполучені Держави.

З американських міст депеші згадують головню про першотравневі демонстрації в Нью Йорку, Бостоні й Квінленді, де в них взяло участь багато робітників. Були переведені деякі арештування й мали місце менші сутички між демонстрантами і поліцією. В Бостоні й Нью Йорку відбулися також зібрання патріотичних організацій. Кілька арештувань переведено в Шікаго підчас сутички з поліцією.

ПОЛІЦІЯ РОЗБИЛА ПЕРШОТРАВНЕВУ ДЕМОНСТРАЦІЮ В КЕЛГАРИ

БАГАТЬОХ РОБІТНИКІВ ПОБИТО Й СІМОХ АРЕШТОВАНО; ПОВЕРХ 6,000 БУЛО НА ДЕМОНСТРАЦІЇ.

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")
КЕЛГАРИ, Алта., 1 травня. — Більше як 6,000 робітників зібралися тут на першотравневу демонстрацію. Промовляли т.т. Брайсон, Брайтвол, Софі Шінен і Бредді, які пояснили значіння Першого Травня, теперішні умовини робітників у капіталістичних країнах і розвиток соціалізму та поліпшення умовин робітників у Радянськмі Союзі.

Міська влада не дала дозволу на демонстрацію. Юрба вислала делегацію до мейора міста, щоб він прибув на мітинг і пояснив, чому не дано дозволу. Мейор відмовився. Делегація запропонувала піти до приміщення безробітних і зда-

ти звіт з інтерв'ю з мейором. Але як лише юрба рушила з місця, всі сили міської й провінціоной поліції кинулися з клобами на робітників. Багатьох побито, одного з них тяжко, й сімох арештовано.

Робітники зібралися в приміщенні безробітних, де запротестували проти кровопролиття й вибрали делегацію, щоб вона пішла до "робітничих" алдерменів і домагалася від них запротестування проти поліційної брутальности за слідуочім засіданні міської ради. Рішено також відбутти мітинг протесту проти поліційної брутальности в слідуочу неділю в 2 години по полудні.

Е. Малайчук.

ПОЛІЦІЯ РОЗБИЛА ДЕМОНСТРАЦІЇ У ФОРТ ВІЛ'ЯМ ТА ПОРТ АРТУР

ДЕСЯТЬОХ РОБІТНИКІВ АРЕШТОВАНО Й ПОБИТО.

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")
ПОРТ АРТУР, Онт., 2 травня. — Поверх 2,000 робітників зібралися на першотравневу демонстрацію у Форт Вільям і 3,000 в Порт Артурі. Спроби влаштувати походи розбила поліція в обох місцевостях. У Форт Вільям арештовано й побито п'ятьох товаришів та відібрано червоний прапор. У Порт Артурі арештовано п'я-

тьох товаришів, яких тяжко побито мавтед провінціоная й міська поліція. Порт-артурські товариші обвинувачені в "незаконнім зібранні" і влада відмовилася випустити їх на поруки. Форт-вільямські товариші обвинувачені за спробу парадувати і їх випущено за бейлом по \$50 за кожного. Розправи проти всіх відложено.

М. Біньовський.

2,500 РОБІТНИКІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В МАСОВІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ В КИРКЛЕНД ЛЕЙК

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")
КИРКЛЕНД ЛЕЙК, Онт., 2-го травня. — Около 2,500 робітників зібралися в 6-й годині на масову першотравневу демонстрацію на розі вулиць Говермент і Донкан. Вони вислухали промовця й ухвалили резолюцію, яка домагається від муниципальної ради допомоги для безробітних, протестує проти ембарга й домагається від міської ради, щоб вона примусила доміняльний уряд встановити торговельні й дипломатичні зносини з Радянськмі Союзом. Похід машерував через місто й лише частина робітників змогла дістатися до Робітничого Дому, де відбулося вечірнє святкування.

Гил.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В ЕДМОНТОНІ

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")
ЕДМОНТОН, Алта., 1 травня. — Около 6,000 робітників відкупилися на поклик Комуністичної Партії і прибули на першотравневий мітинг на Маркет Сквер. Три тисячі йшли походом вулицями. Була це найбільша робітничая демонстрація в Едмонтоні. Промов-

ляли т.т. Лейкман, Болтон, Фармер, Клібановський і Гайвук. Юрба оплескувала Радянський Союз і Компартію. Ніколи передтим едмонтонські робітники не відкинулися так добре на партійний поклик і не показали такої рішучої постанови вийти на вулиці.

Око.

4000 ДЕМОНСТРУВАЛИ В КИЧЕНЕР, ОНТ. ВІЙСЬКО БОМБАРДУЄ ОСТРОВ МАДЕЙРУ

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")
КИЧЕНЕР, Онт., 1 травня. — В масовій демонстрації на Маркет Сквер і в парку взяло участь більше як 4,000 робітників. Поліція не дала дозволу на похід, але не спиноувала його, коли похід розпочався. Промовляли т.т. Форкін і Гунчак.

П. Гунчак.

ПАРЛЯМЕНТ РОЗВ'ЯЗАНИЙ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 30 квітня. — Преміер Йорга розвіязав сьогодні парламент і розписав вибори на 1 червня.

ЛІСБОНА, Португалія, 30-го квітня. (А.П.) — Федеральні війська на португальських воєнних кораблях коло Мадейри розпочали сьогодні загальний атак на острів, спрямувавши сильне бомбардування на військових повстанців, які встановили окремий уряд у Фунчалю близько місяць тому. Три загони піхоти висаджено в Мачіто, 15 миль на північний схід від Фунчалю, під охороною гармат воєнної флотії. В атакі допомагали літаки.